

HAYAT

AYDA BİR ÇIKAR FİKİR ve EDEBİYAT MECMUASI

YENİ TERTİP: 3. MART 1930

*Yapanlar, doğuranlar, yaradanlar
yalnız nikbinler, idealistlerdir.
Bedbinler doğuramaz, hayatı idame
edemez, Tarihi çoğuramaz.*

İÇİNDEKİLER

Yavuz ve Namık Kemal	Celâl Nuri	193
Hind Çıbanı değildi	A. H	202
İngiltere ve Hindistan	Feyzi	163
Bulgar edebiyatı nereye gitmektedir	Nikolay Donçev	213
Çanakkale	Franh H. Simonds	216
Tercüme hakkında	H.	222
Harabat	Celâl Nuri	227
Eski bir softa tibi münasebetile	Muallim Hüseyin Kâzım	239
Bahrî teslihatın tahdidi konferansı	Rauf Ahmet	242
Genç kalınız	Kayseri meb'usu Dr. Halit Mazhar	259
Ebedî sulh projeleri	Harry Elmer Barnes	261
Rabindranath Tagore ve Türk hareketleri		274
Verem nihayet yenildi mi?	Dr. Rea	276
Kavga etmiyen iki komşu millet	S. T. Gazztout	280
Lisanımıza dair	Raif Necdet	284

ANKARA ve İSTANBUL

İdare eden: CELÂL NURİ

İSTANBUL, DEVLET MATBAASI

NUSHASI 20 K.

Harabat

Üç güzide edip, üç arkadaşım, bundan biraz evel, bir gece bana geldiler, ve, müştereken bir müntahabat (antoloji) kitabı yapmamızı teklif ettiler. Kendileri birkaç saat konuştum. İlk tezim şu idi: «Edebiyatımızda seçilmeğe değer pek az manzume ve mensure vardır. Bir silsile vücutte getirilemez. Mevcut ise tercüme edilmelidir, çünkü yirmi senede dil küliyen değişmiştir. O eserler ise, tercümeden sonra halâvetlerini üçte iki kaybederler. Osmanlıca'yı osmanlıca, türkçeyi türkçe olarak okumak evlâdır. Pek cezrî, pek seri bir lisan inkılâbım içindeyiz...»

Bu tezim arkadaşlarımca gayet aykırı göründü, beni ifratla itham ettiler. Lâkin sabahın birine doğru her üçü de fikirlerinden geçtiler. Müntahabat kitabı tasnif etmek projesi suya düştü.

Muhataplarımı ikna için kendileri ile birlikte Abdülhamit Ziya Paşanın «Harabat» mukaddimesini okumuştum. İsterseniz o kritik parçasını sizinle beraber de okuyayım.

Harabat... ne yerli yerinde bir isim! Aşkolsun Ziya Paşaya... İşte «düşüş» buna derler. 1921 de — Harabatın neşri tarihi — o güne kadar olan edebiyatımızın bir «harabazar» olduğunu yalnız kendi anlamış! Mukaddime, ki manzumdur, şu kısımlardan mürekkeptir: Tevhidi bari ve münacat; nati nebevî.... Bu iki fasıl, o zaman her müellifin mukaddimesine mevzu ittihaz edeceği basma kalıp zeminlerdi. Bunları tahlilden vazgeçiyoruz. Fasıl: Sebebi tertibi Harabat.

Bu manzumede şair şire nasıl intisap ettiğini söylüyor; fena değil, lâkin bu kısmın sadedimizle alâkası yok. Dikkat buyurunuz:

«Evvel söze başlamış Nevayî
«Taklit ile farisî edayî.

Demek ki edebiyat bizde iranlıların eserlerini tanzir ile başlıyor. İptidaî (original) bir edebiyat beliremiyor:

«Gördüm olmuş halef selef hep
«İran şuarasına halef hep.
«Gelmiş şuarayı Rum pişin
«Kılmış o edada vezni tayin
«Taklit ile çün lisan bozulmuş
«Evzani aruzu gaip olmuş
«Çıktıkça lisan tabiatinden
«Elbette düşer fesahatinden
«Failün, fuilün olmadan nümayan
«Parmak ile idi bizde evzan
«İşte bu sebepledir ki el'an
«Türkîde yok irticale imkân.

Eskiler, Tanzimat edebiyatçıları ve hatta yeniler arasında bile hiçbir kimse osmanlıcanın mizacını Ziya Paşa kadar sıhhatle keşfedememiştir. Şu naklettiğim birkaç beyitte ifade olunan mana metodik ve fennî bir nehiçte, tarzda tafsil edilmiş olsaydı 1921 denberi dilimize ve edebiyatımıza bir istikamet verilmiş olurdu.

«Göstermek için hata, savabı
«Her şiveden ettim intihabı.

Namık Kemal merhum: Hata savap cetveli müntahabat olur mu? diye Ziya Paşaya tariz ediyorsa da hiç hakkı yoktur. Paşa, şu naklettiğimiz manzum fıkradaki son derece kuvvetli tezi müdafaa için ancak böyle bir müntahabatta bulunabilirdi. Tarz da, vezin de acem! İmdi bu edebiyat bize 700 (hicrî) senesindenberi milletimizin ruhiyatını, hayatını, içtimaiyatını öğretmez. Ziya Paşa harabatta arap ve fûrs şairlerinden de mebzulen parçalar alıyor. Türkçe, arapça, farisî kıt'a, gazel, kaside, v. s., yi mukayese ediniz. Hep o. Sanki bir birinin karşısına açılmış aynalra bakıyorsunuz. Aynı şekil binlerce defa tekerrür ediyor. Şairler biribirini tanzirde. Nevayî farisî edayı taklit etmiş, İranlılar araplara, türkler iranlılara halef olmuş... Zannedilmesin ki bu şairlere bedîyetten ve ahenkten mahrum diyoruz. Hâşâ! Onların da kendilerine göre bir meziyetleri var. Şukadar ki bu selefler original değildir,

bize devirlerini tarif ve tasvir edemiyorlar ve bugünkü fikrî terbiyemizde bize bir faide temininden âcizdirler.

Bunlar dile de taarruz etmişler.

... Çıktıkça lisan tabiatinden

Ne güzel görüş, ne esaslı hadis ve intikal! Ziya Paşanın namını bir kere daha tebcil ederim.

Acemler de bu hale giriftar olmuşlar:

«Türküde değil bu hal evvel

«Olmuş idi farisî de muhtel

«Onlar da edip lisanı tecdit

«Etmiş araba sühanda taklit

Bununla beraber Ziya Pş. arap edebiyatını asıl edebiyat olmak üzere görüyor; o da, hadis ve intikal kuvveti ile elde ettiği ip uçlarından istifade edemiyor, türkçeyi millileştirmeye himmet etmek aklına gelmiyor:

«Var ise fazla, noksan

«Evzani araptır onda evzan

«Biz onlara nisbeten cedidiz

«Gûya ki araplara hafidiz

«Âsarı araptır ümmi irfan

«Bunlar iki nehirdir, o Umman

«Çün gördüm o bahri bigeranı

«Farkeyledim ol zaman cihanı

«... Bu şevkile geçti ruzigârım

«Destimde değildi ihtiyarım

Bununla beraber Ziya Pş. arapça ve farisî kadar, ve belki onlardan ziyade fransızca bilirdi. Nasıl olur da cihan edebiyatını unutuyor, yalnız arabîye bütün hayranlığını hasrediyor?

.... Destimde değildi ihtiyarım!

Fakat paşa türkçenin, arapçanın torunu ve acemcenin oğlu kalacağına hükmetmiyor. Şu pek mühim, son derece mühim sözlerini tetkik ediniz.

«Müstakbele şimdi hükmolunmaz

«Gaipteki, cifrile bulunmaz...

Ne intikal kuvvet ve kudreti! Evet, Ziya Pş. bir osmanlı

münşisi, şairi olduğu ve o şiveden geçmediği halde dilin züğürtlüğünü anlamıştı:

«Mümkündür eder Cenabi biçun
«Karun'u geda, gedayı Karun
«Bugün görünen sana muhakkar
«Yarın ola galip ve muzaffer
«Madâm eseri durur hayatın
«Memuldür irtikası zatın
«Ayrıldı bizimle çünkü eslâf
«Varsın bizi de ayırsın ahlâf

Şu satırlar baştan aşağıya şaheserdir, peygamberliktir. Ziya Pş. adta istikbali görür bir adeseden bakmış: evet, dil-den bahsediyor, lâkin bütün milliyet inkılâbı, yarım asır son-raki hadiseler hep şu mubarek beyitlerde mündemiç! Eski edebiyatı beğenmediğine işte bir senet:

«Rindan eder onda çok mülâkat,
«Koydum adını onun "Harabat".

Ziya Pş. nın umumî nazarı bu. Eğer merhum frenk edebiyatını candan okusa, takip etse, daha fazla anlamak istese meftur olduğu intikal kuvveti ile dilimizi, edebiyatımızı pek güzel tahlil edebilirdi. Fakat çalışkanlık etmemiş. Halbuki buna muktedir olabilirdi. Dikkat buyurunuz: Fransanın yüce münekkidi Sainte — Beuve 1869 da ölmüştür. Fransız edebiyatının kuvvetli münekkidi Scherer de üstadın yaşıttır (1815 — 1889). Sarcey de öyle (1827 — 1899). Yani Ziya Pş. Harabatı telfik ettiği vakit kritik metodu tedvin edilmişti. Paşa da onlardan istifade edecek mertebe fransızca bilirdi. Nitekim Endülüs Tarihini tercüme ve iktibasta hüner göstermiştir.

Pek zeki, lâkin metottan bihaber olan Ziya Pş. bazan mantık silsilesinden uzaklaşıyor, tenakuzlara giriyor. "Ahvali eş'arı türki" manzumesine geldik:

«Ya haşvü imale vü zihafat
«İnşat edene belâyi afat
«Belki o zaman için güzelmış
«Lâkin sonra lisan düzelmiş
«Olmuş bu tebeddülü lisana
«Bais iki husrevi yegâne

Biçare Ziya Pş.! Derhal kasideciliğe dalıyor. İki «husrevi yegâne»! Fesüphanallah, «yegâne» şey veya zat «iki» olur mu? Herne ise! Bunların biri Yavuz Sultan Selim, öteki Kanuni Sultan Süleyman. Fikrimce bu iki şair azametli birer imparator olmasalardı edebiyatta hiçbir esaslı iz bırakmazlardı. Ziya Pş. bunları uzun boylu methe girişmiş. Zait.

«Her şiir verişte Şahi zişan
«Hem rütpe verirdi hem de ihsan

Kızım sana söylüyorum, gelinim sen dinle.

«Bakı'ye seza olunsa tayin
«Tabiri müceddidi nuhustin
«Amma yine bazı köhne tabir
«Bakı'de eder derunu tekdir
«Sonra edilip bu şive tecdit
«Âsari Acem olundu taklit
«Evezanda taharruzı zihafat
«Teksiri tetabüi izafat
«Cümle edevati vasfi terkip
«Tevsii teselsüli terakip
«Birden girdi bizim lisana
«Hep nameler oldu şairane

Nef'i ve Nabîden bahsederken

«Bunlardır eden lisanı tevsî
«Bunlardır eden beyanı tenvî
«Bunlar verdi zebana zinet
«Bunlar verdi beyana suret
«Türkî dili evvel idi yekta
«Etti onu farisî dübalâ
«Hem öyle yakıştı iki gevher
«Gûya ki karıştı şîr ü şeker
«Yahut iki bahri ilmü irfan
«Birleşti beraber oldu Umman
«Yok üç deniz oldular ferahem
«Ondan çıktı bu bahri âzam
«Zira arabî lisanla evvel
«Olmuş idi farisî mükemmel
«Osmanlı lisanı bu lisandır
«Fikreyle ne bahri bi — gerandır

«Osmanlı lisanını bilen zat
«Bir binadır ki hazır alât
«Birkaç türlü edata nail
«Birkaç nevi inkılâba kabil
«... Herhangi hayal ise musavver
«Elfazı gelir onun beraber
«... Efkârı Arap, hayali İran
«Mahsulî memaliki Horasan
«Herhangisine uzatsa desti
«Mümkün dolmak kişiye testi
«Her kangı hayal gelse akle
«Biz kadiriz onu lâfza nakle

Bu beyitler çok çürük, çok zayıf değil mi? Bittabi bunların içinde tenakuzlar da var. Görülüyor ki paşa bu kısmı ilk kısımla beraber yazmamış. Birinci parçayı tanzim ederken hiçbir nüfuz altında bulunmuyor. Şukadar ki ikinci kısmı yazarken muhiti kendisini boğmuş. İmale ve zihaftan bahsediyor, izafetlerin tetabüünden demvuruyor, fakat bu nakisalar birer ahtapot gibi Ziya Pş. nın dimağına yapışmışlar.

Demek ki bütün kusur, noksan şu: metotsuzluk!

«Lâyık mı ki şairim diyen zat
«Farketmeye mahreci hurufat?

diyorsa da, şu sahifelere naklettiğimiz beyitlerdeki «ferahem — azam; lisana — şairane» ye ne buyurursunuz? Söz ile iş arasındaki bu mutabakatsızlık bir metotsuzluk neticesidir ve şark maatteessüf bu illetle musaptır.

Zannedirim ki şu tenkidimde âdil olduğumu ispat ettim: Ziya Pş. nın pürüzlerini nekadâr meydana attımsa büyüklüğünü, intikal ve haddini, zekâsını da o mertebe tavzih etmiş oldum. Kabahat nehiç — metottan şark fikriyatının nasıbı olmamaktadır.

Meşrut ve ahvalî şairî.... kötü bir unvanla başlıyan bu fasıl şairin nasıl olacağını anlatıyor. Hiçbir değeri olmayan bu fasıl nakletmiyecektik; lâkin, ortasma doğru Ziya Pş. garbı nasıl bir gözle gördüğünü anlatıyor. İyice dinleyiniz:

«İster isen anlamak cihanı
«Öğrenmeli Avrupa lisanı

«Etmiş orada fünün terakki
«Tahsilden eyleme tevakki
«Bilmek gerek ondaki fününü
«Terkeyle taassup ü cünunu
«Onsuz kişi tam şair olmaz
«Bir kimse lisanla kâfir olmaz.

Demek ki elli sene evel bu propagandada bulunmak lâzımmış. Bugün ise bir şairimiz böyle birkaç beyit inşat etse iptidaîlikle itham olunur. Resmî mekteplerde ecnebi dili küçük vatandaşlara mecburen okutuluyor. Ziya Pş. dan biraz evvel farisî okumak ta mekruh imiş:

«Herkim okur farisî
«Gider dinin yarısı.

İlim ve fen okumak ta öyle:

«İtibar etme hele hendeseye
«Girme ol dairei vesveseye...

Ziya Pş. bir mürşit vazifesini görüyor:

«Sende var ise eğer hamiyet
«Tahsiline eyle sanki gayret
«Kıl tercüme onları ziyade
«Tâ, milletin ede istifade
«Eş'arma hem de eyle dikkat
«Onlarda da başkadır fasahat
«Mirati dilin olur mücellâ
«Niruyi tabiatın dübalâ
«Ahzeyle sanayi ü ulûmun
«Terkeyle zemaim ü rûsumun

Burada bir dakika duralım. Bittabi zemimeler alınmaz. Fakat, acaba «rûsum» dan maksat nedir? Garplılığa tamamı ile temessül olmuyor. Lâkin «rûsum» kelimesi müphem ve muğlâktır. İstedığınız tarafa çekebilirsiniz:

«Taklit ile aslını unutma
«Milliyetini hakir tutma
«Sair akvama meyli akmaz
«Kıptî kıptiliğin bırakmaz

«Ondan alçak gerek ki maye
«Milliyetin etmeye vikaye
«Bilmem ki neden her işte mutlak
«Avrupalıya mukallit olmak!

Çocukluğumun hatıralarına müracaat ediyorum. O devirde garplılık ve Avrupalılık namına birtakım taşkınlıklar olmuş, ve, birçokları frenk mukallitliğinden teneffür etmişler. Koca Reşit Paşa bile bu itham altında kalmış. Buna mebnidir ki Ziya Pş. orta bir yol tutuyor: Evet, Avrupa irfanını paşa görmüş, bir dereceye kadar da anlamış. Hatta «hamiyyet» e bile müracaatle frenkçe öğrenilmesine ammeyi teşvik ediyor; lâkin taşkınlıkla itham olunmamak için bu rüşvetleri de kendisini borçlu görüyor:

«Onlarda bu fikri fasit olmaz
«Yekdiğerine mukallit olmaz

Ne dereceye kadar? Meselâ bugünlerde Avrupada «américanisme» almış yürümüşdür.

«Mümkün müdür etme bir frengi
«Afrikada hem misali zengi?

İfrat... Frengin siyahileşmeğe zoru ne!.. Paşa biraz sapırıyor. Bunun da saiki metotsuzluktur.

«Kabil mi ede Racine, Lamartine,
Nef'i gibi bir kaside tezyin?

Zannedersiniz ki bu fıkrası ile Ziya Pş. şarkı garba tercih ediyor. Lâkin acele buyurmayınız:

«Mümkün mü Senavî vü Ferezdak
«Molière gibi bir tiyatro yazmak?

Hiç olmazsa bu son beyitle şark ile garp arasında müsavatı muhafaza etti.

«İklimde hükmü yok mu farkın
«Vaziyeti bir mi şark ü garbm?
«Olmaz mı tahalüfi cibillî
«Yek — şive midir tıbai millî?

«Onlarda gelen sühanserayan
«Bir başka zeminde oldu gûyan
«Onlardaki ehli nazm ü tabir
«Ahvali eder sühanle tasvir
«Bir gülşeni etse vasfa âgâz
«Eşkâlini evvel eyler ibraz
«Eyler tafsıl tul ü arzın
«Söyler ahvali tab'i arzın
«Etraf ü civarını unutmaz
«Hatta haş ü harını unutmaz

Edebiyatla bu jeoloji — tabakatı arz — tabirlerinin ne münasebeti var? Şark ve garp edebiyatları arasındaki farkı tebarüz ettirmek için araziye ait bir tarifi mi misal ittihaz etmek lâzımdı? Bu da metotsuzluk eseridir.

«Şairleri “muse” lere taparlar
«San'atli tiyatrolar yaparlar

Elli sene evvelki karileri düşünüyorum. Bu beyitte isabet yok. İlk mısraı okuyanlar V. Hugo ile A. de Musset'yi behe-mehal putperest sanacaklar. Ve, ikinci mısra ile de Corneille'i Güllü Agop zannedecekler.

«Bir vak'ayı onda dercederler
«Mahsuli kuvayı harcederler
«Eylerken o haleti tasavvur
«Elbette eder kişi teessür

«Kişi teessür eder» Bu ne fasahatsızlık! Bir, iki dakika evel fasahatsızlıktan şikâyet buyuran Ziya Pş. değil mi idi?

«İcra etse onu hususa
«Üstat oyuncular ne âlâ
«Lâkin böyle eserlerin hep
«Ahlâkı umuma sanma mektep
«Yüzde biri maksada musadif
«Doksan dokuzu ona muhalif

Bibliyografya istatistikinde Ziya Pş. acaba neden bu derecece cebri davranmış? Demek ki Paris, Londra, Viyana, v. s., kütüphanelerini dolduran ciltlerin yüzde 99 u ahlâksızlık

tedris ediyor. Acem mübalâğası demek ki gerçekten bizim edebiyatımıza nüfuz ve hulûl etmiş! Biraz ötede, üstat, bu edebiyatı göklere çıkarıyordu. Pek âlâ. Ondan sonra aynı edebiyatı o derece esfeli safiline indiriyor ki... sormaym. Buna fransızca «inconséquence» ve «incôhérence» derler. Görüyorsunuz ki velev Ziya Pş. ayarında zeki, keskin bir zat olsun, ve bu zat garp dili de bilsin, aklî muadelelerinde şarklılara mahsus nehiç mucibince hareket ederse böyle şapa oturur. Anlıyorum ki ne Ziya Pş., ne Namık Kemal o parlak olan zekâ ve dehalarını garplılaştıramamışlar, ilmin, fennin açtığı cetvele girememişler. Yazık olmuş. Çünkü Kemal'in heyecanı, Ziyanın feraseti ile bir çığır açılabilir ve kafatasımız tazeleşebilirdi. Zaman zaman dahiyane cümlelerine tesadüf ettiğimiz bu mukaddime acem pilâv veya çilâvı kokuyor...

Ahvali şuarayı Rum... Uzun bir manzum tarih ve tenkit bahsi. Bakır'den itibaren şairlerimizi mehenk taşıma vuruyor. Lâkin hiçbir metoda istinat etmemektedir. Bu makalede hasis noktalar da yok değil:

«Sultani cihan Muradi şair

«Ağzıma döker iken mücevher

Hangi cihete çatayım? «Şair» le «mücevher» nasıl kafiye olur? Belki bir yanlışlık olmuş, «mücevher» yerine «cevahir» denecekmiş. Demek ki bir memlekette edebiyatın revaç ve kemal bulması için şairlere caize, atıyye, ihsan verilmeli. Ve illâ, felâ...

Ziya Pş., bu eserinde fasahate son derece taraftar görünüyor. Meselâ bir şairden bahsederken:

«Divanı eğerçi var mürettep

«Haşvile zihaftan mürekkep

buyuruyor. Garip değil midir ki tahlil etmekte olduğumuz bu manzume de onlar derecesinde haşiv, imale ve zihafarla dopdoludur.

Garp edebiyatının da bigânesi olmayan Ziya Pş. tenkisinde isabet sahibi değildir. İzzet Mollanın eserleri, ekseriya, demirden leblebidir. İçinde bir cevher bulmak için çok uğraşmak lâzımdır. Böyle olduğu halde Ziya Pş. nın icmalinde Ke-

gecizade İzzet Molla, Bakıden, Nef'iden, Fuzuliden, Nedimden, Galipten daha üstün bir mevki ediniyor:

«Smfi müteehhırine serdar
«İzzet Molla o rindi güftar
«Her yolda lâtiftir beyanı
«Olmaz hele mihnetkeşanı
«Gerdunedeki güzel hayali
«Ayineler ile hasbihali
«İrfanma hiç söz bulunmaz
«Tahsin ona yâ nasıl olmaz?
«Görmüş mü acep sipihri devvar
«Bir öyle sühanveri fedakâr?

Hiç anlamıyorum. Azametli bir devri, «grandiose» bir ahdi bir mersiye de icmal eden Bakı için, Ziya Paşa:

«Amma yine bazı köhne tabir
«Bakı'de eder derunu tekdir

diyecek dereceye varıyor. Halbuki

«Şairi mahiri sahip şöhret
«Keçeci zade Muhammet İzzet

Molla merhum osmanlı edebiyatının en mühim ve en insafsız tıraşıcısıdır.

Hulâsa, Ziya Pş., intikal hususunda, hatta müntahabatçılıkta hiçbir metoda sülûk etmemiştir. Fakat pek zeki bir adam. Bu mukaddimede bazı hakikatlere tetkik ve tettebbuu ile değil de hadis ve intikali ile varıyor; lâkin orada duruyor, bir adım öteye gidemiyor ve belki de tenakuzlara düşüyor.

Tanzimata kadar olan edebiyatımız Harabatta ziyadesiyle münderiştir. Bnnların içinden on, yirmi sahife kadar iktitafa çalıştım. Aczimi itiraf ederim: hiçbir parça bulamadım. Yalnız münferit beyitler, kıt'alar, hele mısralar pek çok. Şu kadar ki, dil başkalığı söyle dursun, bizi hissen ve fikren tenşit veya müstefit edecek, cihan edebiyatında muhallet kalacak bir nümune bulamadım.

Arap, fürs, osmanlı eserleri bilhassa tannan kelime, terkip ve cümle edebiyatıdır. Bunların yeni — yahut hakikî —

dile tercümeleri kıymetlerini büsbütün indiriyor. Bir «pos-tiche» ler edebiyatı... Biraz öteye gidiniz, iptida acem, sonra arap eserlerini karıştırmız, osmanlıca kaside veya gazelin as-lına, «prototype» ine mutlaka rasgeleceksiniz. O meşkler bi-zim edipleri bir çember içine almışlar.

Bu tahlilden sonra öyle anlıyorum ki Tanzimata kadar olan manzum ve mensur yazılar ilk türk edebiyatının bundan sonraki kısmında bir teselsül olamaz. Edebiyatın yeni başla-ması iktiza eder. Eski osmanlı edebiyatı «klâsik» bir mahiyeti bile haiz olamıyacağa benziyor. Bunların tercümeleri kabil değil. Edilse, haiz oldukları küçücük mana sabun köpüğü gi-bi uçacak. Tercüme edilmeyip te aynen ipka ve mekteplerde tedris edilse zavallı neslin dimağına yazık olacak.

O halde bu malzeme, bu divanlar neye yarar? Daha on sene kadar, belki, bu köhne eserler benim gibi «eskiler ala-yım!» meraklılarımı oyalar, eğlendirir. Ondan sonra zevk büsbütün değişeceğinden bu birkaç yüz divan ancak o devrin ne boş şeylerle uğraştığını göstermek için bir müverrihe mev-zu teşkil eder.

Celâl Nuri
